

ULUSAL MESLEK STANDARDI

**AYAKKABI İMALATÇISI
SEVİYE 4**

REFERANS KODU / 13UMS0328-4

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ 30.07.2013- 28723 (Mükerrer)

Meslek:	AYAKKABI İMALATÇISI
Seviye:	4¹
Referans Kodu:	13UMS0328-4
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	10.07.2013 Tarih ve 2013/54 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	30.07.2013- 28723 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye dört (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ARA İŞİ: Ayakkabı parçalarını birleştirirken topuk takma, çivi çakma gibi temel olmayan işlerin yapılmasını,

ARKA MONTAJ: Ayakkabı parçalarının arka kısımlarının monte edilmesini,

ASORTİ (ASORTLAMA): Derilerin kalitesi, cinsi, büyüklüğü, ayakkabı numarası gibi unsurlara göre sınıflandırılmasını,

AYAKKABI: Ayakkabı parçaları (ayakkabı yüzü, iç astar taban ve dış taban) ve ayakkabı yapımında kullanılan malzemeler (deri, kaplanmış deri, doğal tekstil malzemeleri ve diğer bütün malzemeler) gibi ayrı ayrı pazarlanan parçaları içeren, ayağı kapatmak veya korumak amacıyla tasarlanmış tabanı olan tüm nesnelere,

BİLATO: Ayakkabının dış yüzeylerindeki kırışıklıkları,

BİTİM İŞLEMLERİ/FİNİSAJ: Derinin kullanım özelliklerini, kullanım süresini ve kalitesini arttıran son işlemi,

BOMBE: Sayanın ön kısmına deri ile astar arasına yapıştırılan sertleştirici ve koruyucu malzemeyi,

ÇEKİÇLEME: Ayakkabının deformasyonunu önlemek için pisterizma makinesi yardımıyla ya da ayakkabı çekici kullanarak elle ayakkabının dış yüzeylerindeki kırışıklıkları gidermeyi,

DANALYA: Tutucu pensi,

HARAMA: Gizli dikişi,

FİRİNLAMA: Arka montajı tamamlanan ayakkabıyı derinin türüne göre ısıyı ayarlanmış olan sıcak fırından geçirme işlemini,

FORT: Ayakkabının topuk kısmında deri ve astar arasına konan sayayı destekleyici/sertleştirici parçayı,

FORMELA: Fort ile bombe dışında kalan yerlere yapıştırılan malzemeyi,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KALIP: Ürüne biçim vermeye yarayan aracı,

KAMARA: Ayakkabının topuk ve milobaşı arasında kalan orta bölümünü,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

MİLOBAŞI: Kalıbın tarak çevresinin en geniş bölümlerini,

MOSTRA: Ayakkabının taban astarı üzerine yapıştırılan ve yüzü ayakkabının içine gelen tam veya yarım boyda doğal, tekstil ya da sentetik olarak imal edilmiş malzemeye,

ÖKÇE: Ayakkabı altının topuğa rastlayan yüksek bölümünü,

ÖN MONTAJ: Ayakkabı parçalarına arka kısımlarının monte edilmesini,

PİSTERİZMA: Kırışıklıkları giderme işlemini,

PÜR MÜZ ALEVİ: Tüpe takılan bir aparat sayesinde püskürtülerek oluşan alevi,

RAGAPTA: Malzemelerin hazırlanmasını,

RASPA: Ağaç törpüsünü,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

SAYA: Ayakkabının taban hariç üst bölümünü,

ŞERİT: Herhangi bir maddenin dar, düz ince ve uzun parçasını,

ŞOKLAMA: Yapıştırıcının etkisini artırmak için ayakkabının şoklama makinesinden geçirilmesi,

ÜSTE ATMA: Saya ana malzemeleri ile yardımcı malzemelerin yapıştırılarak dikime hazır hale getirilmesi işlemini,

VARDOLA: Ayakkabı derisi ile kösele arasındaki dikişi,

TABAN TIRAŞI: Ayakkabının alt kısmını, yapıştırıcının kolay sürülmesini sağlamak amacıyla zımpara makinesi ile pürüzsüz hale getirme işlemini,

TAVA GELME: Ayakkabının yapılacak işlem için yumuşatılarak uygun hale gelmesini,

TEFLON: Arka monte ve burun makinesinin sabitleme aparatını,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	6
2. MESLEK TANITIMI.....	7
2.1. Meslek Tanımı.....	7
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	7
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler	7
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	7
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	8
3. MESLEK PROFİLİ.....	9
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	20
3.3. Bilgi ve Beceriler	21
3.4. Tutum ve Davranışlar	22
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	23

1. GİRİŞ

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) tarafından hazırlanmıştır.

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili önlemleri alarak, kalite sistemleri çerçevesinde; iş organizasyonu, ön hazırlık, çeşitli malzemeleri (deri, kaplanmış deri, doğal tekstil malzemeleri ve diğer bütün malzemeler) kullanarak ayakkabı montajı yapan, parçaları birleştiren ve mesleki gelişime ilişkin faaliyetlere katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 7536 (Ayakkabı yapımcıları ve ilgili işlerde çalışanlar)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu

4857 sayılı İş Kanunu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği

Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu

Tüketicinin Satın Alacağı Ayakkabıların Temel Unsurlarının Yapımında Kullanılan Malzemelerin Etiketlenmesine Dair Yönetmelik

Ayrıca meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) çalışmalarını kapalı, havalandırma ihtiyacı duyulan ve kısmen gürültülü bir ortamda; ayakkabı üreten fabrika ve atölyelerde gerçekleştirir.

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) çalışma ortamında işlenmiş deri, kimyasal madde ve ilaç kokularına maruz kalma gibi iş sağlığı ve güvenliği önlemleri gerektiren durumlar ile karşılaşabilir. Çalışma esnasında yapılan işin özelliğine göre uygun kişisel koruyucu donanım kullanır. Bu alanda çalışanlar görevlerini sayacı, dikişçi ve kesicilerle işbirliği içinde yürütürler.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Mesleğe ilişkin diğer bir gereklilik bulunmamaktadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarını desteklemek (devamı var)	A.1	Acil durum ve iş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Yasa ve iş yerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.
				A.1.2	Görev tanımı kapsamında gerçekleştirdiği çalışmalar kapsamında karşılaşılabilecek tehlikeleri belirler, riskleri değerlendirir ve tehlikeleri yetkisi dâhilinde önler.
				A.1.3	Anında giderilemeyecek veya yetki alanı dışındaki acil durum veya kazayı derhal ilgili personel ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.1.4	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanım kullanır.
				A.1.5	Yanıcı ve parlayıcı malzemeleri güvenli bir şekilde bulundurur.
		A.2	Çevre koruma önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya karşı önlemleri yapılan işin gereklerine uygun şekilde öğrenir ve azami ölçüde uygular.
				A.2.2	Doğal kaynakların daha az kullanımı için tespit ve planlama çalışmalarına katılır.
				A.2.3	Dönüştürülebilen malzemelerin ayrımını yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarını desteklemek	A.3	Kalite çalışmalarını desteklemek	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini inceler.
				A.3.2	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini saptar.
				A.3.3	Kalite sağlamadaki teknik prosedürleri, işin kalite gerekliliklerine uygun şekilde yapar.
				A.3.4	Makine, alet, donanım ya da sisteminin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.
				A.3.5	Hata ve arızaları oluşturan nedenleri belirler ve ortadan kaldırılmasını sağlar.
				A.3.6	Kalite konusunda ilgili kişilere rapor verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	İşini planlamak	B.1.1	İş ortamını kullanılacak malzemelerin zarar görmemesi için uygun araçlar kullanarak temizler ve temizlenmesini sağlar.
				B.1.2	Yapılacak işleme göre stok malzemelerini kontrol eder.
				B.1.3	Eksik olan malzemelerin temin edilmesini sağlar.
				B.1.4	Müşteri talebine ve modele göre günlük üretimi planlar.
				B.1.5	Müşteri talebi ve modele göre maliyet hesabı yapar.
		B.2	Araç, gereç ve ekipmanları hazırlamak	B.2.1	Kullanılan araç, gereç ve makinelerin günlük ve genel bakımını yapar. Kapsamlı arızaları ilgililere bildirir.
				B.2.2	Makine ayarını ve iğne, iplik değişimini yapar/yaptırır.
				B.2.3	Modelin gerektirdiği araç, gereç ve ekipmanları hazırlar/hazırlatır.
		B.3	Görev dağılımı yapmak	B.3.1	Astlarının yeterliliklerine ve işin niteliklerine göre iş bölümü yapar.
				B.3.2	Astlarının verilen görevleri yerine getirip getirmediğini kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Ön hazırlık yapmak	C.1	Kalıbı ayarlamak	C.1.1	Saya modeline uygun kalıbı seçer.
				C.1.2	Kalıbı model ve numaralara göre gruplara ayırır.
				C.1.3	Taban astarını kalıba çivi ile monte eder.
				C.1.4	Taban astarını kalıba uygun biçimde falçata ile düzeltir.
		C.2	Sayayı üretime hazırlamak	C.2.1	Sayaları asorti ve modele göre gruplara ayırır.
				C.2.2	Modele göre ihtiyaç duyulması hakkında fort, bombe ve formelayı yapıştırır.
				C.2.3	Astar ve ana malzemenin arasına yapıştırıcı sürer.
				C.2.4	Sayanın arka kısmına fort forma makinesinde şekil verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Sayanın kalıba montajını yapmak (devamı var)	D.1	Ön montaj yapmak	D.1.1	Sayayı ön yumuşatma makinesine yerleştirir.
				D.1.2	Saya cinsine göre belirlenen süre kadar sayayı makinede tutar.
				D.1.3	Milobaşına kadar olan monteyi yapmak için yumuşamış olan sayayı ön monte makinesine danalyalar yardımıyla montelenmek üzere yerleştirir.
				D.1.4	Makineye yerleştirilen sayanın orta eksenini ile kalıbın ekseninin (eğrilik doğruluk) uyumlu olmasını sağlar.
				D.1.5	Saya ve kalıbın uyumlu olduğunu kontrol ederek kalan danalyaların sayayı kalıba sabitlemesini sağlar.
				D.1.6	Makinenin kullanma talimatına uyararak ön montaj işlemini tamamlar.
				D.1.7	Makineden alınmış ön montesi tamamlanmış ayakkabının burun kısmının yapışıp yapışmadığını; taban astarının kırışık olup olmadığını kontrol eder.
		D.2	Arka montaj yapmak	D.2.1	Ayakkabının arka ve yan kısmının yüksekliklerini ayarlayarak fort yumuşatma makinesinde yumuşatır.
				D.2.2	Sayayı arka monte makinesinin danalyaları ile tutturarak teflon ve makaslar yardımıyla ayakkabının kamara ve arka kısmını kapatır.
				D.2.3	Makineden alınan arka montası tamamlanan ayakkabının yapıştırıcı ve çivi yeterliliğini kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Sayanın kalıba montajını yapmak	D.3	Fırlama yapmak	D.3.1	Arka montesi tamamlanan ayakkabıyı ayakkabı saya malzemesine göre ısıyı ayarlanmış olan sıcak fırından geçirir.
		D.4	Pisterizma yapmak	D.4.1	Ayakkabının özelliğine göre pisterizma ihtiyacını belirler.
				D.4.2	Derideki kırışıklıkları ve deformasyonu önlemek için pisterizma makinesi yardımıyla ya da ayakkabı çekici kullanarak elle pisterizma işlemini yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Parçaları birleştirmek (devamı var)	E.1	Taban traşı yapmak	E.1.1	Ayakkabının özelliğine göre taban traşı ihtiyacını belirler.
				E.1.2	Montajlanmış ayakkabının alt kısmının yapıştırıcı kalıntılarını ve deri fazlalıklarını falçata ile temizler.
				E.1.3	Ayakkabının alt kısmını, yapıştırıcının kolay sürülmesini sağlamak amacıyla zımpara makinesi ile pürüzsüz hale getirir.
				E.1.4	Taban malzemesinin kolay yapışmasını sağlamak üzere makineyle veya elle tel ve raspa kullanarak ayakkabının alt kısmını pürüzlendirir.
		E.2	Taban hazırlamak (devamı var)	E.2.1	Kullanılan taban malzemesinin türüne göre uygun yapıştırıcı seçer.
				E.2.2	İhtiyaç duyulması halinde silme suyu ile suya el değdirmeden pamuk fırça ya da bez yardımıyla tabanı siler.
				E.2.3	Taban türüne göre tek ya da çift yapıştırıcıyı fırça yardımıyla sürer.
				E.2.4	Yapıştırıcı sürülen taban ve ayakkabının alt kısmını kurutur.
				E.2.5	Kurutma makinesi yoksa yeteri kadar bekletir, tava gelmesini sağlar.
				E.2.6	El üretiminde kösele kalıbı şekline göre keserek, yarma makinesinden geçirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Parçaları birleştirmek (devamı var)	E.2	Taban hazırlamak	E.2.7	El üretiminde yarma makinesinden geçirilen köseleyi tırpanlayarak ilaçlar. Yapışma kıvamına geldikten sonra üste atma vaziyetine getirerek çekiçler.
				E.2.8	El üretiminde kalıbın şekline uygun falçata ile fazlalıkları alır. Fora dikişi yapılabilmesi için harama (gizli dikiş) açar.
				E.2.9	El üretiminde fora dikişi yapıldıktan sonra haramayı tekrar yapıştırıcı sürerek kapatır.
				E.2.10	El üretiminde fiyapalı tabanlarda fora dikişi yapıldıktan sonra üste atar.
				E.2.11	El üretiminde vardolalı üretimlerde vardolalar döndükten sonra üste atar.
				E.2.12	El üretiminde üste atılma işlemi yapıldıktan sonra topuk takar.
		E.3	Ayakkabı ile tabanı birleştirmek	E.3.1	Yapıştırıcının aktif hale gelmesini sağlamak için her iki parçayı aynı anda kurutma aktivite makinesine verir.
				E.3.2	Fırından çıkan iki parçayı simetrisine dikkat ederek birleştirir.
				E.3.3	Pres makinesinde presleyerek iki parçanın birbirine yapışmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Parçaları birleştirmek (devamı var)	E.4	Şoklama yapmak	E.4.1	Ayakkabının özelliğine göre şoklama ihtiyacını belirler.
				E.4.2	Pres makinesinden çıkan ayakkabıyı yapıştırıcının etkisini arttırmak için soğuk şoklama makinesinden geçirir.
				E.4.3	Şoklama yapılmayacaksa, presden çıkan ayakkabıyı uygun süre bekletir.
				E.4.4	Soğuk şoklamadan çıkan ayakkabıyı pürmüz alevinde gezdirerek ilaç ve iplik kalıntılarını giderir.
		E.5	Bitim işlemleri (finisaj) yapmak	E.5.1	Florentik derilerde siparişe göre açma ve yakma işlemi ile mum ve fırça yardımıyla istenen rengi elde eder.
				E.5.2	Derinin işlem özelliğine göre devri ayarlanan devir açma makinesi ile istenilen rengi elde eder.
				E.5.3	Devir açma makinesi ile deri üzerindeki pürüz ve gözenekleri dolgu mumu ile doldurur.
		E.6	Ayakkabıyı kalıptan çıkarmak	E.6.1	Bitmiş olan ayakkabıyı uygun aparat kullanarak kalıptan çıkarır.
				E.6.2	Ayakkabının ağız kısmında kalan astar fazlalığını, ayakkabı malzemesini ve dikişleri kesmemeye özen göstererek kesim bıçağı ile keser.
		E.7	Ara işi yapmak	E.7.1	Ökçe, aynalı ökçe ise kalıptan çıkmadan önce takar.
				E.7.2	Ökçe kalıptan çıktıktan sonra çivi montalamasını yapar.
				E.7.3	Ökçe, çakma ökçe ise kalıptan çıktıktan sonra yapıştırır; kaydırmadan simetrisini bozmadan uygun ölçüde çivi çeşidi kullanarak işlemi tamamlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Parçaları birleştirmek	E.8	Mostra yapıştırmak	E.8.1	Ayakkabının modeline göre seçilen taban pedini, yapıştırıcıyı ayakkabının iç yüzeylerine değdirmeden ayakkabı tabanının iç kısmına yapıştırır.
				E.8.2	Ayakkabı tabanının iç astarını taban pedinin üzerine, kaydırmadan yapıştırır.
				E.8.3	Ayakkabının iç kısmında boya, yapıştırıcı artığı kalıp kalmadığını kontrol eder.
		E.9	Vernik ve boya yapmak	E.9.1	Kullanılan deri çeşidine göre seçilen boya ve verniği ayakkabının dış yüzeyine sünger yardımıyla dairesel hareketlerle, deri üzerinde leke bırakmamaya özen göstererek sürer.
				E.9.2	Ayakkabı bağcıklı ise; bağcıkları ve gereken aksesuarları takar.
		E.10	Bitmiş ayakkabıyı kontrol etmek	E.10.1	Bitmiş ayakkabıyı gözle kontrol eder.
				E.10.2	Bitmiş ayakkabıdaki hataları tespit eder. Varsa hataları giderir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	F.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalarda bulunmak	F.1.1	Meslek ile ilgili yenilikleri takip eder.
				F.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
				F.1.3	Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini yönetime bildirir.
		F.2	Astlarına ve diğer çalışanlara mesleki eğitimler vermek	F.2.1	Bilgi ve becerilerini ilgili kişilere aktarır.
				F.2.2	Astlarının mesleki gelişimini takip eder, yönetime bildirir.
		H.3	Sektördeki gelişmeleri takip etmek	H.3.1	Mesleğe ilişkin fuar ve sergi gibi etkinlikleri takip eder ve katılır.
				H.3.2	Mesleğe ilişkin yazılı ve görsel basın-yayın organlarını takip eder.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Aksesuar malzemesi (toka, halka, düğme vb.)
2. Arka monte makinesi
3. Astar
4. Bıçak
5. Bilgisayarlı kesim makinesi
6. Biye burma makinesi
7. Çekiç çeşitleri
8. Çivi
9. Danalya
10. Demir ağırlık
11. Deri boyası
12. Deri çeşitleri
13. Devir açma makinesi
14. Eğe çeşitleri
15. Falçata
16. Fırça çeşitleri
17. Fora kaşığı
18. Fort forma makinesi
19. Fort yumuşatma makinesi
20. Gümüş kalem
21. İstampa-kesim kalıpları
22. Kanca
23. Kesim altlıkları (cam-lastik)
24. Kesim bıçağı
25. Kesim masası
26. Kıvrırma makinesi
27. Kişisel koruyucu donanım
28. Kurutma aktivite makinesi
29. Lateks makinesi
30. Masat
31. Mermer tezgah
32. Mezura
33. Ökçe
34. Ön monte makinesi
35. Ön yumuşatma makinesi
36. Örs
37. Pergel
38. Pisterizma makinesi
39. Pres kesim masası
40. Pres makinesi çeşitleri
41. Raspa
42. Regula mermeri

43. Saya çeşitleri
44. Saya dikim makinesi
45. Saya traşı makinesi
46. Sayacı makası
47. Soğuk şoklama makinesi
48. Solüsyon
49. Sünger
50. Şablon
51. Şerit
52. Şerit makinesi
53. Tekstil malzemesi
54. Tel
55. Tornavida çeşitleri
56. Tranta takma makinesi
57. Yapıştırıcı
58. Yapıştırıcı sürme makinesi
59. Yarma makinesi
60. Zimba çeşitleri
61. Zımpara makinesi

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
3. Ayak anatomisi bilgisi
4. Çevre koruma yöntemleri bilgisi
5. Dikim teknikleri bilgisi
6. Doğrulama ve kıyaslama bilgi ve becerisi
7. Ekip içinde çalışma becerisi
8. El becerisi
9. El-göz koordinasyonunu sağlama becerisi
10. Görsel hafıza becerisi
11. İlk yardım bilgisi
12. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
13. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
14. İşyeri düzenleme bilgisi
15. Kalıp bilgisi
16. Kalite kontrol bilgisi
17. Kayıt tutma ve raporlama bilgi ve becerisi
18. Maliyet hesaplama bilgisi
19. Malzeme (deri, suni deri, tekstil vb) bilgisi
20. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
21. Mesleki resim bilgisi
22. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi

23. Mesleki terim bilgisi
24. Moda bilgisi
25. Müşteriye teknik bilgi verme becerisi
26. Öğrenme ve öğrendiğini aktarma becerisi
27. Ölçü bilgisi
28. Planlama ve organizasyon becerisi
29. Problem çözme becerisi
30. Renk bilgisi
31. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
32. Süsleme teknikleri bilgisi
33. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
34. Temel düzeyde elektrik bilgisi
35. Temel düzeyde muhasebe bilgisi
36. Ürün bilgisi
37. Ürünün kalite gereklilikleri ve sürecin kalite güvence bilgisi
38. Zamanı iyi kullanma becerisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek
2. Çalışmalarında planlı, organize ve dikkatli olmak
3. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
4. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
5. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
6. Ekip içerisinde uyumlu çalışmak
7. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
8. Güvenli çalışma şartlarına uymak
9. İlgili kişi ve birimlere zamanında ve doğru bilgi aktarmak
10. İnsan ilişkilerine özen göstermek
11. İş disiplinine sahip olmak
12. İşyeri çalışma prensiplerine uyarak çalışmak
13. İşyerine ait araç, gereç ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
14. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
15. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
16. Meslek etiğine uygun davranmak
17. Model üretiminde yaratıcı fikirler üretmek
18. Sorumluluğu dahilindeki iş ve işlemlerde inisiyatif almak
19. Sorunlar karşısında çözüme yönelik yaklaşımlarda bulunmak
20. Süreç ve ürün kalitesine özen göstermek
21. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
22. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli çalışma şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Zehra KAYA- TESK, Eğitim ve Planlama Müdürü

Ayfer TOPKAYA- TESK, Eğitim ve Planlama Uzmanı

Zeynep GAZİOĞLU- TESK, Eğitim ve Planlama Uzman Yardımcısı

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Halil YALÇIN- Ayakkabı İmalatçısı

Dursun ALTUN- Desen Kundura, Ayakkabı İmalatçısı

Hüseyin YEŞİLBEL-Usta Öğretici

Selahattin KUTUCU-Usta Öğretici

Celal DURAN- Ayakkabı İmalatçısı

Mehmet ÖZDEMİR-Özdemir Kundura, Ayakkabı İmalatçısı

Yılmaz KATRAN- Ayakkabı İmalatçısı

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Gerede Meslek Yüksek Okulu

Ankara Sanayi Odası

Ankara Ticaret Odası

Batı Anadolu Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyon

Deri Sanayii İşverenleri Sendikası

De-sa Deri

Devlet Personel Başkanlığı

Dokuz Eylül Üniversitesi Tekstil Bölümü

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege İhracatçı Birlikleri

Esnaf ve Sanatkar Odaları Birlikleri (82 birlik)

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi

Gezdo Çanta

Hak-İş Konfederasyonu

İstanbul Bahçelievler Siyavuş Paşa Kız Tek. ve Meslek Lisesi

İstanbul Küçükçekmece TASEV Tek ve End. Mes. Lisesi

İstanbul Moda Akademisi

İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri

İstanbul Ticaret Odası

İstanbul Ticaret Odası Kız Teknik ve Meslek Lisesi

İstanbul Zeytinburnu İMKB Kız Tek. ve Meslek Lisesi

İstanbul Zeytinburnu Şehit Büyükelçi Galip BALKAR TL ve EML

İzmir Elbiseciler ve Benzerleri Odası

İzmir Terziler ve Konfeksiyoncular Odası

Konya Meram Atatürk Kız Tek. ve Meslek Lisesi

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Hazır Giyim Öğretmenliği

Matmazel Çanta

Matraş Deri

Öz-İplik İş Sendikası

Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi

T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Genel Müdürlüğü)

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Devlet Personel Başkanlığı

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

T.C. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Tekstil İşçileri Sendikası

Türkiye Ayakkabı Sektörü Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu

Türkiye İhracatçılar Meclisi

Türkiye İstatistik Kurumu

Türkiye İş Kurumu

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası

Türkiye Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sanayii, Teknoloji ve Tasarım Araştırma Geliştirme Vakfı

Türkiye Tekstil, Örne ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası

Türkiye Terziler Konfeksiyoncular ve Giyim Sanatkarları Federasyonu

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Doç. Dr. Saliha AĞAÇ,	Başkan (Yükseköğretim Kurulu)
Leyla ÖZDEMİR,	Üye (Türkiye İhracatçılar Meclisi)
Ahmet SARICA,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Nesrin AKGÜN,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Zehra BAYRAK,	Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
Deniz MEGUS,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Atilla BAĞCUVAN,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Pınar ÖZCAN,	Üye (Hak-İş Konfederasyonu)
Halil Ergün İŞERİ,	Üye (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Adnan ATEŞ,	Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

Ahmet Aydın AKYOL,

Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)

Firuzan SİLAHŞÖR,

Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,

Sektör Sorumlusu (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

Sinan GERGİN,

Sektör Komitesi Temsilcisi (Özürllü İdaresi Başkanlığı)

5. MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ,

Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)

Doç. Dr. Ömer AÇIKGÖZ,

Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)

Prof. Dr. Mahmut ÖZER,

Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)

Bendevi PALANDÖKEN,

Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)

Dr. Osman YILDIZ,

Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)

Mustafa DEMİR,

Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)